

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2003-2004

---

15 JUIN 2004

Proposition de loi modifiant l'article 23 de la loi relative à la police de la circulation routière coordonnée le 16 mars 1968 en vue d'instaurer une formation spéciale aux gestes de premiers secours dans le cadre des épreuves relatives à l'obtention du permis de conduire

(Déposée par M. François Roelants du Vivier et consorts)

DÉVELOPPEMENTS

Les accidents de la route constituent un véritable fléau en Europe et particulièrement en Belgique. Ainsi, en Europe, en 2001 on dénombrait 39 706 tués dans les accidents de la route. Ce chiffre ne comprend pas le nombre considérable de blessés.

Tout le monde le sait, la route tue ! Chaque année en Belgique, des milliers de personnes décèdent des suites d'un accident de voiture. D'après les chiffres de l'Institut belge pour la sécurité routière, en 2001 on recensait 1 486 tués sur la route, soit une hausse de 1,1 % par rapport à l'année 2000. Les jeunes appartenant à la tranche des 20-24 figurent parmi les plus touchés.

Bien que de nombreuses initiatives aient été entreprises ces dernières années afin d'améliorer le réseau routier, de renforcer la sécurité routière et de durcir la législation relative à la circulation routière, il reste encore beaucoup à entreprendre.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2003-2004

---

15 JUNI 2004

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 23 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968, met het oog op de invoering van een speciale opleiding voor het verlenen van eerste hulp, in het kader van de proeven voor het behalen van het rijbewijs

(Ingediend door de heer François Roelants du Vivier c.s.)

TOELICHTING

Verkeersongevallen zijn in Europa en in het bijzonder in België een ware plaag geworden. Men telde in Europa in 2001 een totaal van 39 706 doden door verkeersongevallen. Dit cijfer omvat dan nog niet het hoge aantal gewonden.

Iedereen weet dat het wegverkeer dodelijk is ! Ieder jaar overlijden in België duizenden mensen ten gevolge van een auto-ongeluk. Volgens de cijfers van het Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid werden er in 2001 1 486 verkeersdoden geteld, wat een stijging van 1,1 % inhoudt in vergelijking met 2000. De meest getroffen leeftijdsgroep is die van jongeren van 20 tot 24 jaar.

Alhoewel er de voorbije jaren heel wat initiatieven zijn genomen om het wegennet te verbeteren, de verkeersveiligheid te verhogen en de wetgeving over het wegverkeer te verstrengen, is er nog veel werk aan de winkel.

C'est à ce titre que nous introduisons la présente proposition de loi, qui s'inscrit dans le contexte de l'éducation citoyenne. En effet, celle-ci vise à créer une épreuve supplémentaire dans le cadre de l'obtention du permis de conduire qui consisterait en une formation de secourisme relative à l'apprentissage des gestes de premiers secours.

La Suisse a d'ores et déjà prévu dans sa législation une telle formation de secourisme à l'égard des futurs conducteurs. Il semblerait que l'expérience soit positive et qu'elle soit dorénavant indispensable dans le cadre de l'apprentissage du permis de conduire.

Comme nous le savons tous, les services de secours prennent parfois un certain temps avant d'arriver sur le lieu d'un accident de la route. Ces minutes peuvent être fatales pour les blessés graves, notamment en cas d'hémorragie externe, voire d'asphyxie. Or, des gestes simples peuvent limiter les dégâts dans l'attente de l'arrivée des secours. Par exemple, placer le blessé sur le dos dans la position latérale de sécurité et d'attente. Les rudiments du secourisme consisteraient également à apprendre à stopper une hémorragie ou encore à savoir ventiler un accidenté. Les futurs conducteurs apprendraient à réagir rapidement et efficacement dans le cadre de ces situations dramatiques.

En 1986, des spécialistes (médecins, sapeurs-pompiers, représentants ministériels), réunis par le Secours routier français, avaient estimé qu'en France, entre 1 000 et 2 000 vies humaines par an seraient sauvegardées dans le cas d'une formation généralisée aux gestes qui sauvent. Par ailleurs, l'apprentissage de ces gestes qui sauvent serait également mis à profit dans d'autres situations comme celles des accidents domestiques ou du travail.

La formation ne visera que l'apprentissage des gestes de premiers secours. Elle sera dispensée par des organismes de secourisme agréés tels la Croix-Rouge de Belgique et sera d'une durée de cinq séances. Bien entendu, les médecins, dentistes et vétérinaires, ainsi que le personnel soignant en possession d'un diplôme, sont exemptés de prêter ladite formation. Il en est de même des personnes pouvant se prévaloir de la formation en matière de premiers secours accomplie dans un organisme reconnu.

Daarom dienen wij dit wetsvoorstel in, dat zijn plaats vindt in een context van burgeropvoeding. Het heeft immers tot doel een bijkomende proef te organiseren voor het behalen van het rijbewijs, die erin zou bestaan een EHBO-cursus te volgen, zodat iedereen de handelingen voor het verlenen van de eerste hulp zou leren.

In Zwitserland is een dergelijke EHBO-vorming voor toekomstige chauffeurs reeds ingevoerd. De ervaring blijkt positief en voortaan onmisbaar in de opleiding tot het behalen van het rijbewijs.

Zoals wij allen weten, duurt het soms even voor de hulpdiensten ter plaatse komen wanneer er een verkeersongeval is gebeurd. Die minuten kunnen fataal zijn voor zwaargewonden, in het bijzonder wanneer er sprake is van hevige bloedingen of verstikking. Een aantal eenvoudige handelingen kunnen de schade beperken tot de hulpdiensten ter plekke zijn. Bijvoorbeeld: de gewonde stabiel leggen, in zijligging, in de veiligheidshouding of wachthouding. Tot de rudimenten van de eerste hulp behoren ook de handelingen om een bloeding te stelpen, of het beademen van een gewonde. Toekomstige chauffeurs kunnen leren om in dramatische situaties snel en doeltreffend te reageren.

In 1986 hebben specialisten (artsen, brandweerlui, vertegenwoordigers van de ministeries), samengebracht door de Franse dienst voor hulpverlening op de weg, geschat dat er in Frankrijk jaarlijks 1 000 tot 2 000 levens kunnen worden gered indien er een algemene vorming zou komen voor eerste hulpverlening. De kennis van die handelingen zou trouwens ook aangewend kunnen worden bij andere ongevallen, in huis of op het werk.

De opleiding slaat enkel op het aanleren van EHBO-handelingen. Ze wordt gegeven door erkende eerstehulpverleners zoals het Belgische Rode Kruis en bestaat uit vijf lessen. Artsen, tandartsen, dierenartsen en verplegend personeel met een diploma, zijn uiteraard vrijgesteld van deze opleiding. Ook personen die reeds een EHBO-cursus hebben gevolgd bij een erkende instelling, hebben recht op vrijstelling.

La formation précitée devrait également faire prendre conscience du danger de la route aux futurs conducteurs, ce qui permettrait de les sensibiliser davantage. Il faut savoir que les jeunes conducteurs sont les plus touchés dans le cadre des accidents de la route, sans doute victimes en partie de leur inexpérience.

François ROELANTS du VIVIER.
Marie-Hélène CROMBÉ-BERTON.
Christine DEFRAIGNE.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 23, § 1er, de la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 16 mars 1968, est complété par la disposition suivante :

«5° avoir réussi la formation de secourisme dispensée par un organisme de secourisme agréé et portant sur les gestes de premiers secours. La formation comporte cinq séances. Le Roi détermine les modalités de la formation, ainsi que les personnes qui en sont exemptées.»

21 avril 2004.

François ROELANTS du VIVIER.
Marie-Hélène CROMBÉ-BERTON.
Christine DEFRAIGNE.

De opleiding dient ook om de toekomstige bestuurders meer bewust te maken van het gevaar van de weg. Jonge bestuurders zijn het meest betrokken bij verkeersongelukken, gedeeltelijk omdat zij het slachtoffer zijn van hun gebrek aan ervaring.

*
* *

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 23, § 1, van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968, wordt aangevuld als volgt :

«5° geslaagd zijn voor een EHBO-opleiding, verstrekt door een erkende instelling voor eerste hulpverlening en houdende de handelingen van eerste hulp bij ongevallen. De opleiding omvat vijf lessen. De Koning bepaalt de nadere regelen inzake de opleiding, alsook welke personen ervan zijn vrijgesteld.»

21 april 2004.